

Konkurentnost hrvatske proizvodnje i prerade pšenice na tržištu Europske unije

Competitiveness of Croatian production and processing of wheat on
the EU market

Davor Balaz

Poljoprivreda/Agriculture

ISSN: 1848-8080 (Online)

ISSN: 1330-7142 (Print)

<http://dx.doi.org/10.18047/poljo.22.1.10>

Poljoprivredni fakultet u Osijeku, Poljoprivredni institut Osijek
Faculty of Agriculture in Osijek, Agricultural Institute Osijek

ISSN 1330-7142

UDK: 631.15:633.11(497.5)EU

DOI: 10.18047/poljo.22.1.10

KONKURENTNOST HRVATSKE PROIZVODNJE I PRERADE PŠENICE NA TRŽIŠTU EUROPSKE UNIJE

Davor Balaž, univ. spec. oec., dipl. ing. ⁽¹⁾

Disertacija ⁽²⁾

Analiza konkurentnosti zahtjevan je proces koji obuhvaća prikupljanje podataka i usporedbu na makro i mikro ekonomskoj osnovi. Za potrebe ovoga rada obavljena je analiza prikupljanjem dostupnih podataka o proizvodnji i preradi pšenice u Republici Hrvatskoj i Europskoj uniji (desk istraživanje), 5 županija istočne Hrvatske (130 uzoraka proizvođača i 18 uzoraka preradiivača pšenice) i istraživanje ponude pšeničnoga brašna na tržištu Republike Hrvatske. Na temelju prikupljenih podataka, obavljena je analiza strukture uzoraka prema različitim varijablama, sukladno obavljenoj deskriptivnoj statističkoj analizi za varijable ordinalnoga i kvantitativnoga tipa (omjerne i intervalne). Analizom prikupljenih podataka, obavljani su izračuni konkurentnosti, primjenom metode troškovi domaćih resursa (DRC) te formiranjem analitičke matrice (PAM). Izračunom izdvojenoga koeficijenta (DRC), nije potvrđena konkurentnost hrvatske proizvodnje pšenice za referentne godine, prema paritetnim domaćim cijenama. Za izdvojeni segment prerade pšenice, također primjenom navedene metode, utvrđen je neutralan status konkurentnosti prema DRC koeficijentu. Utvrđene su moguće potrebite prilagodbe standarda poslovanja, vanjske trgovine, vanjsko-trgovinske zaštite i domaće potpore u okviru Zajedničke poljoprivredne politike (ZPP). Izvršena je ocjena ekonomske učinkovitosti hrvatske proizvodnje i prerade pšenice u insceniranim uvjetima metodom izračuna koeficijenta DRC-a. Obavljeni izračuni pokazali su međusobnu disekonomsku međuovisnost proizvodnje i prerade pšenice u Republici Hrvatskoj, uz pozitivan utjecaj na stabilnost i održivost poslovanja u ruralnim područjima. Temeljem provedenog istraživanja, utvrđeno je kako postoje uvjeti za kvantitativno i kvalitativno povećanje proizvodnje i prerade pšenice u Republici Hrvatskoj.

Ključne riječi: konkurentnost, pšenica, mlinska industrija, DRC, Republika Hrvatska, Europska unija

COMPETITIVENESS OF CROATIAN PRODUCTION AND PROCESSING OF WHEAT ON THE EU MARKET

Doctoral thesis

Analysis of competitiveness is a demanding process that includes data collection and comparison on the macro and micro economic basis. For the purposes of this study, an analysis the available data on the production and processing of wheat in the Republic of Croatia and the European Union (desk research), 5 Region of eastern Croatian (130 samples of producers, and processors of wheat 18 samples) was conducted. Based on the collected data, an analysis of the samples structure was conducted according to different variables in accordance with the performed descriptive statistical analysis for ordinal variables and quantitative (the metering and interval). The data analysis resulted in calculations using the cost competitiveness of domestic resources (DRC), and making analytical matrix (PAM). The calculation of separated coefficient (DRC) has not confirmed the competitiveness of Croatian wheat production for the reference year. Possible necessary adjustments to business standards, foreign trade, foreign trade protection and domestic support under the Common Agricultural Policy (CAP) have been identified. The study was conducted to evaluate the economic performance of Croatian production and processing of wheat in simulated conditions, using the method calculating the coefficient of DRC. The performed calculations showed mutual diseconomic interdependence of production and processing of wheat in the Republic of Croatia, with a positive impact on the stability and sustainability of the business in rural areas. Based on the research it was found out that there are conditions for the quantitative and qualitative increase in the production and processing of wheat in the Republic of Croatia.

Key-words: competitiveness, wheat, milling industries, DRC, Croatia, European Union

(1) Ministarstvo poljoprivrede/Ministry of Agriculture, Ulica grada Vukovara 78, 10000 Zagreb, Hrvatska/Croatia (davor.balaz@gmail.com)

(2) Disertacija je obranjena na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Poljoprivrednom fakultetu u Osijeku 10. srpnja 2015. godine pod mentorstvom prof. dr. sc. Krunoslava Zmaića/Doctoral thesis was defended at Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of Agriculture in Osijek on 10 July 2015 tutored by Prof. Dr. Krunoslav Zmaić